

Czy pijąc codziennie szklankę wody, zastanawiałeś się, dlaczego woda jest potrzebna i skąd pochodzi?

Człowiek składa się w 78% z wody, dlatego niezbędne jest uzupełnianie jej strat.

Człowiek bez wody może przeżyć maksymalnie 6-7 dni, wielbłąd 15 dni, a szczurowskokoczek może nie pić całe życie.

Niestety, daleko nam do tych dalekich kuzynów, dlatego warto wiedzieć ile wody mamy i jak ją pozyskujemy.

A może warto także pomyśleć, czy sami nie możemy zrobić czegoś, co pozwoliłoby pozyskać wodę we własnym zakresie?

Ziemia obserwowana z kosmosu ma barwę błękitną, ponieważ 71 % jej powierzchni pokrywa woda. Większość wody na Ziemi jest słona, a tym samym niezdatna do picia (oceany stanowią 97,5%). Zasoby wody słodkiej są stosunkowo niewielkie – stanowią jedynie 2,5%, z czego zaledwie 0,3% jest w rzekach, jeziorach i zbiornikach, a blisko 30% to wody podziemne. Większość wody słodkiej (około 70%) zgmagazynowana jest w lodowcach i śniegu, głównie na Antarktydzie.

Woda jest niezbędna do życia wszystkich organizmów żywych. W przyrodzie stale krąży pomiędzy atmosferą a ziemią (zbiornikami wodnymi i powierzchnią lądów). Kluczową rolę w utrzymaniu tego cyklu odgrywają tereny podmokłe, które pochłaniają i gromadzą wodę deszczową oraz wodę pochodzącą z roztopów, jak również oczyszczają wodę, zatrzymując osady.

Wraz ze wzrostem populacji ludzkiej, która obecnie wynosi około 8 mld ludzi i stale rośnie, a tym samym zapotrzebowania na wodę, poddawana jest ona coraz silniejszej presji ze strony człowieka. Wykorzystujemy już około 70% wszystkich dostępnych zasobów wód słodkich (rzeki, jeziora, wody podziemne). Zachodzące zmiany klimatyczne i ogromna eksploatacja zasobów powoduje, że wody pitnej dostępnej dla wszystkich jest coraz mniej. Aktualnie, w skali całego globu, 70% zużywanej wody wykorzystywane jest na potrzeby rolnictwa (głównie nawadnianie), przemysł pochłania 20%, natomiast 12% to zużycie domowe. Utraciliśmy ponad połowę wszystkich terenów podmokłych na świecie. W wielu rejonach, gdzie dotychczas nie było problemu z wodą, zaczynają wysychać zbiorniki, obniża się poziom rzek lub całkowicie zanikają. Z tego powodu, niektórzy naukowcy przewidują, że słodka woda może ostatecznie stać się cenniejszym towarem niż ropa naftowa.

Polska jest jednym z krajów europejskich o najmniejszych zasobach wody pitnej w przeliczeniu na mieszkańca (na jedną osobę przypada ok. 1600 m³ wody na rok). To sprawia, że nasz kraj nawiedzają powodzie i susze. Ilość opadów na terenie Polski byłaby wystarczająca dla naszych potrzeb, gdyby nie skażenie środowiska wpływające bezpośrednio i pośrednio na jakość wód. Prawie połowa polskich rzek zawiera wody o niezadowalającej jakości. W Polsce wody podziemne odpowiadają za ponad 70% zaopatrzenia w wodę pitną.

Wszyscy zależymy od wody. Mimo tak dużego znaczenia wody w naszym życiu niejednokrotnie marnujemy ją, zanieczyszczamy i dewastujemy miejsca, w których się ona gromadzi i przez które przepływa. Zapominamy, że odgrywa kluczową rolę w naszym życiu.

Ważne zatem jest, aby podejmować działania zapobiegające niedoborom wody, bez której nie możemy przecież żyć. Woda jest zasobem odnawialnym, podlega samooczyszczeniu, ale proces ten wymaga długiego czasu. Państwa podejmują działania w celu ochrony zasobów wody pitnej, jej oczyszczania czy zapobiegania skutkom suszy lub też gwałtownych zjawisk pogodowych wywołujących np. powodzie. Powstają przepisy, które regulują kwestie związane z gospodarką wodno-ściekową. Budowane są sieci kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków, zapory, zbiorniki retencyjne, podejmowane są działania w kierunku renaturyzacji rzek, powstają instalacje do odsalania wody itp. Takie działania wymagają dużych nakładów finansowych i zaangażowania wielu osób.

Sami również możemy podejmować działania mające na celu ograniczenie zużycia wody lub łagodzące skutki suszy.

Najprostsze codzienne działania ograniczające zużycie wody:

- kupujemy sprzęt AGD o małym zużyciu wody,
- zakręcamy kran podczas mycia zębów czy golenia,
- stosujemy prysznic zamiast kąpieli w wannie (200 l wody!),
- zamontujemy perlatory w kranach,
- gotujemy pod przykryciem,
- ograniczmy zakup nowych ubrań (produkcja T-shirtu to 2 500 l wody!),
- nie wylewamy wody z gotowania np. ziemniaków, czy innych warzyw – po wystudzeniu możemy wykorzystać ją do podlania kwiatów (oczywiście, jeśli nie soliliśmy wody) – składniki odżywcze zawarte w takiej wodzie na pewno wpłyną pozytywnie na kondycję roślin.

Zużycie wody stale się zwiększa nie tylko z powodu wzrostu liczby ludzi. Obserwujemy stały wzrost potrzeb higienicznych (coraz większą dbałość, czasem nadmierną, o utrzymanie czystości), a także wzrost zapotrzebowania na różne dobra, których produkcja wymaga zwykle wody. Nabywamy wciąż więcej dóbr i wyrzucamy coraz więcej zużytych sprzętów, odzieży czy żywności. Wtedy, gdy sprowadzamy towary wyprodukowane gdzie indziej, korzystamy z wody dostępnej na tamtych terenach.

By oszacować ilość zużywanej wody, biorąc pod uwagę nie tylko tę, która jest potrzebna do picia, mycia i prania, ale także do produkcji żywności, przedmiotów oraz urządzeń, wprowadzono pojęcie „śladu wodnego”. Jest on miarą ilości wody niezbędnej do wyprodukowania określonego towaru. Ustalono na przykład, że do wytworzenia 1 kg czekolady potrzeba przeszło 17 tys. litrów wody. Jest ona niezbędna do wyhodowania krzewu kakaowca i przetworzenia jego owoców na kakao, a potem na czekoladę. Produkcja kakao zubaża zasoby wodne np. Etiopii, w której między innymi są uprawiane kakaowce.

Zatem, aby oszczędzać wodę, nie wystarczy dbać jedynie o to, by woda niepotrzebnie nie płynęła z kranu itp. Każde działanie prowadzące do ograniczenia zakupów, np. naprawianie zepsutych urządzeń zamiast kupowania nowych czy wielokrotne wykorzystywanie opakowań lub innych przedmiotów, a przede wszystkim ograniczenie naszych często nieracjonalnych potrzeb, pomaga oszczędzać zasoby wody zarówno w naszym kraju, jak i na świecie.

Czytaj więcej:

[Wody powierzchniowe województwa śląskiego w serwisie Śląskie. Przyroda](#)

[Wody podziemne województwa śląskiego w serwisie Śląskie. Przyroda](#)

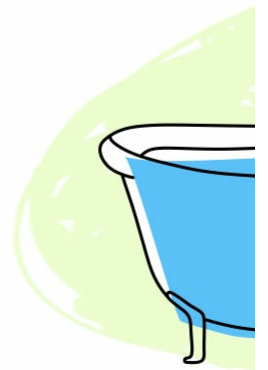
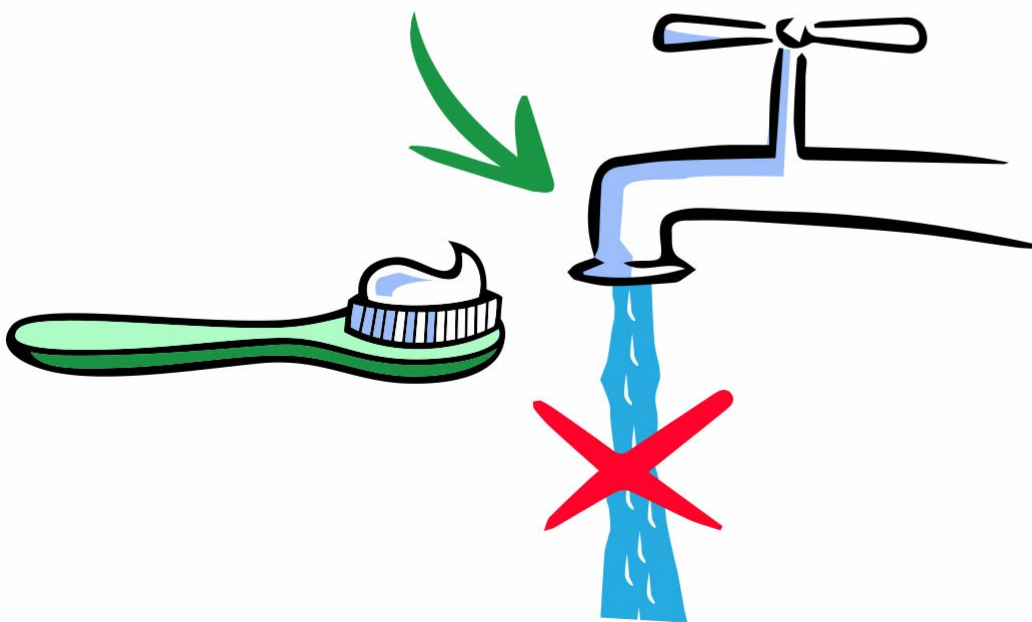
[Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Edukacja](#)

[Ministerstwo Klimatu i Środowiska - edukacja ekologiczna i klimatyczna](#)

[Ministerstwo Klimatu i Środowiska - programy i projekty](#)

Zużycie bezpos

11 l
mniej

EKO

Dowiedz się więcej na: www.gov.pl/web/edukacja-ekologiczna/wideografiki